

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

№ 1 от 13.01.2025

2025-2026 елларга Апас муниципаль районы территориясендә хезмэт шартларын һәм хезмэтне саклауны яхшырту программасын раслау турында

«Татарстан Республикасында хезмэтне саклау турында» 1997 елның 10 декабрдәге 1417 номерлы Татарстан Республикасы законы (2014 елның 23 июлдәге редакциядә) гамәлгә ашыру максатларында, «Татарстан Республикасында хезмэт шартлары һәм хезмэтне саклау торышын яхшырту чаралары турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 10 июнендәге 394 номерлы Карарын үтәү максатларында, шулай ук хезмэтне саклау мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлекне координацияләү максатларында, имин хезмэт шартлары тудыру, житештерүдә имгәнүләрне кисәтү, Кеше гомерен һәм сәламәтлеген саклап калу, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы территориясендә 2025-2026 елларга хезмэт шартларын һәм хезмэтне саклауны яхшырту буенча кушымтада бирелә торган программаны кушымта нигезендә расларга.

2. Апас муниципаль районы территориясендә урнашкан барлык милек рәвешләрендәге учреждениеләр, оешмалар һәм предприятиеләр житәкчеләренә әлеге программаны гамәлгә ашыру чараларын күрергә тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Интернет телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Апас муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше буенча башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Ә.М. Хәсәновка йөкләргә.

Житәкче

Б.Н.Әхмәтжанов

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы территориясендә 2025-2026 елларга хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклауны яхшырту программасы

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программа исеме	Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы территориясендә 2025-2026 елларга хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклауны яхшырту программасы.
Программаны эшләү өчен нигезләр	<ul style="list-style-type: none">- Россия Федерациясе Хезмәт кодексы 17.07.99 N 181-ФЗ Федераль закон- "Россия Федерациясендә хезмәтне саклау нигезләре турында";- "Татарстан Республикасында хезмәтне саклау турында"10.12.97 N 1417 Татарстан Республикасы законы;- "Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында" 24.11.2014 ел, № 358-ФЗ Федераль закон- "Татарстан Республикасында хезмәтне саклау турында"10.12.1997 елгы 1417 номерлы Татарстан Республикасы законы;- Россия Хезмәт министрлыгының 22.09.2014 елгы боерыгы № 652н «хезмәт шартларын махсус бәяләү сыйфатына экспертиза уздыру мәсьәләләре буенча фикер каршылыкларын, хезмәткәрләрнең, һөнәри берлекләрнең, аларның берләшмәләренең, вәкиллекле органнарның, эш бирүчеләрнең, аларның берләшмәләренең, иминиятчеләрнең, федераль башкарма хакимиятнең хезмәт законнары һәм башка норматив законнар үтәлешенә федераль дәүләт күзәтчелеген уздыруга вәкаләтле федераль органының территориаль органнарының ризасызлыгын карау тәртибен раслау турында " хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган хокукый актлар, хезмәт шартларын махсус бәяләү сыйфатына экспертиза нәтижәләре белән"- Россия Хезмәт министрлыгының "йөкләрне төяү-бушату эшләрендә хезмәтне саклау кагыйдәләрен раслау турында" 17.09.2014 ел, № 642н боерыгы
Программаны төп эшләүчеләр	ТР ЦЗН ДКУның Апас районы буенча бүлеге, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты, Апас муниципаль районында хезмәтне саклау буенча Координация советы
Программаның Максаты	<ul style="list-style-type: none">- - хезмәтне саклауга һәм хезмәт шартларына куркынычсызлык һәм гигиена таләпләренә жавап бирә торган конституциячел гарантияләр тәмин итү, производствода имгәнүләр һәм һөнәри авырулар санын киметү;

	<ul style="list-style-type: none"> - - Апас муниципаль районы территориясендә урнашкан оешмалар хезмәткәрләренең һөнәри хәвеф-хәтәрләрен киметү максатларында хезмәтне саклау шартларын яхшырту - - хезмәт эшчәнлегә барышында хезмәткәрләренең гомерен һәм сәламәтлеген саклап калуны тәмин итә торган шартлар тудыру; - - милекнең теләсә кайсы формасындагы предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә производствода имгәнүләр һәм һөнәри авырулар санының кимүе.
<p>Программаның Бурычлары</p>	<p>Икътисадый һәм оештыру тәмин итүче һәм стимуллаштыручы принциплар эш бирүче тарафыннан сәламәт һәм куркынычсыз хезмәт шартлары тудыру; хезмәтне саклау белән идарә итүнең дөүләт системасын үстерү; житештерүдә имгәнүләр, һөнәри авырулар дәрәжәсен киметү, район оешмаларында хезмәт шартларының һәм хезмәтне саклауның торышын яхшырту; хезмәт эшчәнлегә барышында хезмәткәрләренең сәламәтлеген саклап калуны тәмин итә торган шартлар тудыру, һөнәри хәвеф-хәтәрдән социаль яклау гарантияләре дәрәжәсен арттыру; житештерүдә хезмәткәрләренең хезмәтен саклау өлкәсендә дөүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, имин хезмәт шартларын тәмин иткән өчен эш бирүчеләрне икътисадый кызыксындыру механизмын булдыру; укытуның заманча технологияләре нигезендә хезмәтне саклау буенча хезмәткәрләргә өзлексез әзерләү; хезмәтне саклауны мөһүммәти тәмин итү һәм пропагандалау.</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары</p>	<p>2025- 2026 еллар</p>
<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы</p>	<p>2025-2026 елларга Программаны финанслауның гомуми күләм 2.549, 00 мең сум., шул исәптән: Апас муниципаль районы бюджеты акчалары-1 499,00 мең сум оешмалар акчалары-1 050,00 мең сум</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижәне бәяләү индикаторлары) һәм программаның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга мөмкинлек бирәчәк: житештерүдә зыян күрүчеләр санын 1000 эшләрүчегә исәпләп киметергә хезмәтне саклау буенча укулар узган житәкчеләрнең һәм белгечләргә дәрәжәсен арттырырга производствода бәхетсезлек очраklары һәм һөнәри авырулар куркынычын киметергә 1. Социаль файда: уңайсыз хезмәт шартларында эшләрүче хезмәткәрләр санын киметү; производствода имгәнүләр һәм һөнәри авырулар дәрәжәсен киметү; зыянлы һәм куркыныч житештерү факторлары йогынтысыннан хезмәткәрләргә яклау дәрәжәсен арттыру; хезмәткәрләргә имин хезмәт шартлары тәмин итүгә конституциячел хокукны гамәлгә ашыру. 2.Социаль-икътисадый файда: производствода бәхетсезлек очраklарыннан, производствого</p>

	<p>бэйле авырулардан, һөнәри авырулардан зыян күргән хезмәткәрләрнең сәламәтлеген торгызуга матди чыгымнарны киметү;</p> <p>производствода бәхетсезлек очраklары һәм һөнәри авырулар нәтижәсендә хезмәткәрләргә китерелгән зыянны каплау чыгымнарын киметү; зарарлы һәм куркыныч хезмәт шартларында, авыр хезмәт шартларында эшлэгән өчен ташламалар һәм компенсацияләр бирү чыгымнарын киметү; житештерүдә гариплек яки һөнәри авыру нәтижәсендә инвалидлык дәрәжәсенә кимүе һәм шуңа бэйле рәвештә сәламәтлек саклау өлкәсендәге чыгымнар;</p> <p>эш вакыты югалтуларын киметү исәбенә хезмәт житештерүчәнлеген арттыру; ремонт һәм алмаштыру чыгымнарын киметү</p> <p>имгәнүләр һәм житештерүгә бэйле авырулар аркасында төп хезмәткәрләрне авыру вакытында алмаштыручы һәм житәрлек эш тәжрибәсе һәм квалификациясе булмаган вакытлы хезмәткәрләр тарафыннан ватылулар нәтижәсендә жиһазлар</p>
--	---

I. Проблеманың эчтәлеген һәм аны программ-максатчан метод белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хезмәтне саклау бүген социаль-хезмәт өлкәсе һәм дәүләтнең социаль сәясәтә база институтларының берсе, ул катлаулы социаль, техник, оештыру, икътисадый һәм хокукый факторлар комплексы тәэсирендә формалаша.

Апас муниципаль районында муниципаль берәмлек дәрәжәсендә программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгын билгеләүче мөһим фактор булып әлегә проблеманың тормыш сыйфатын күтәрү һәм халыкның сәламәтлеген һәм эшкә сәләтен саклау өлешендә социаль эһәмияте тора.

Программа бәхетсезлек очраklарын, һөнәри авыруларны кисәтү һәм профилактикалау өлешендә хезмәтне саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтенең төп юнәлешләрен гамәлгә ашыруга, хезмәт эшчәнлегенә барышында хезмәткәрләрнең гомерен һәм сәламәтлеген саклау таләпләренә җавап бирә торган хезмәт шартларын тәэмин итүгә, эшләүчеләрнең дәүләт гарантияләрен һәм хокукый яклавын һәм хезмәтне саклауны тәэмин итүгә юнәлдерелгән.

Эш урыннарында сәламәт һәм имин хезмәт шартлары тудыру җәмгыятьнең социаль-икътисадый иминлегенә сизелерлек йогынты ясый.

Районда хезмәтне саклау буенча Координация советы уңышлы эшләп килә. Координацион совет утырышларында производствода имгәнүләр, укуту, хезмәт шартларын махсус бәяләү, хезмәт шартларын яхшырту һәм хезмәтне саклау буенча муниципаль программа эшләү һәм кабул итү мәсьәләләре карала, тыңлауға производствода бәхетсезлек очраklарына юл куйган предприятие житекчеләре чакырыла.

Республикада житештерүдәге имгәнүләрнең төп сәбәпләре булып:

- хезмәт һәм житештерү дисциплинасын бозулар;
- имин хезмәт шартларына өйрәтүдә житешсезлекләр.

II. Программаның максатлары һәм бурычлары

2.1. Программаның максатлары: иминлек һәм гигиена таләпләренә җавап бирә торган хезмәтне саклауга һәм хезмәт шартларына конституциячел гарантияләр тәмин итү, житештерүдә имгәнүләр һәм һөнәри авырулар санын киметү; Апас муниципаль районы территориясендә урнашкан оешмаларда эшләүчеләрнең һөнәри хәвеф-хәтәрләрен киметү максатларында хезмәтне саклау шартларын яхшырту; хезмәт эшчәнлеге барышында хезмәткәрләрнең гомерен һәм сәламәтлеген саклап калуны тәмин итә торган шартлар тудыру; милекнең теләсә кайсы формасындагы предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә производства имгәнүләр һәм һөнәри авырулар санының кимүе.

2.2. Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге максатларны үтәү зарур: эш бирүче тарафыннан сәламәт һәм имин хезмәт шартлары тудыруны тәмин итә торган һәм стимуллаштыра торган икътисадый һәм оештыру принципларын формалаштыру; хезмәтне саклау белән идарә итүнең дәүләт системасын үстерү; производства имгәнүләр, һөнәри авырулар дәрәжәсен киметү, район оешмаларында хезмәт шартларының һәм хезмәтне саклау торышын яхшырту; хезмәт эшчәнлеге процессында хезмәткәрләрнең сәламәтлеген саклап калуны, һөнәри хәвеф-хәтәрдән социаль яклау гарантияләре дәрәжәсен арттыруны тәмин итә торган шартлар тудыру; житештерүдә хезмәткәрләрнең хезмәтен саклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, имин хезмәт шартларын тәмин иткән өчен эш бирүчеләрне икътисадый кызыксындыру механизмын булдыру; заманча укыту технологияләре нигезендә хезмәтне саклау буенча хезмәткәрләрне өзлексез әзерләү; хезмәтне саклауны мәгълүмати тәмин итү һәм пропагандалау.

2.3. Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2025-2026 еллар.

III. Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы

Муниципаль программа чаралары Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы бюджеты акчалары, шулай ук эш бирүчеләр акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла. 2025-2026 елларга Программаны финанслауның гомуми күләме-2.549, 00 мең сум, шул исәптән Апас муниципаль районы бюджеты акчалары – 1.499, 00 мең сум, оешмалар акчалары-1.050, 00 мең сум.

Искәрмә: финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм, жирле бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

IV. Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү һәм аны үтәү барышын тикшереп торы

Программаны гамәлгә ашыру белән муниципаль заказчы - программаның координаторы - Апас муниципаль районы Башкарма комитеты идарә итә.

Муниципаль заказчы-программаның координаторы:

- максатчан индикаторларны эзерләү һәм төгәлләштерү эшчәнлеген, программа чараларын гамәлгә ашыруга чыгымнарны, программаны гамәлгә ашыру механизмын һәм аны башкаручылар составын координацияли;

- ел саен программаны гамәлгә ашыру эшләренең барышы һәм билгеләнгән тәртиптә финанс чараларыннан файдалануның нәтижәлелеге турында мәгълүмат жибәрә.

Программаны гамәлгә ашыру гамәлдәге кануннар нигезендә муниципаль ихтыяжлар өчен продукция (хезмәт күрсәтүләр) сатып алуга һәм китерүгә муниципаль контрактлар (шартнамәләр) нигезендә гамәлгә ашырыла.

V. Максатчан программа чаралары исемлеге

Чаралар исеме	Барлыгы финанс чыгымнары (мең сум)	Финанслау чыганагы (мең сум)		Чараларны үткөрү сроклары	Башкаручы
1	2	3	4	5	6
		Муниц ипаль бюдже т	Башка чыганакла р		
1.Хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклауны норматив - хокукый һәм методик тәэмин итү					
«Муниципаль оешмаларның вазыйфаи затларының хезмәтне саклау өлкәсендәге бурычлары, функцияләре һәм бурычлары турында»методик тәкъдимнәр эшләү.	0	0	0	2025-2026 еллар	Координацион совет
Барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләргә һәм оешмаларга Россия Федерациясенең гамәлдәге һәм кертелә торган норматив хокукый актлары турында хезмәт шартлары һәм саклау турында мәгълүмат бирү.	110	100	10	2025-2026 еллар	«Йолдыз» газетасы, «Апас " ТНВ редакциясе (киләшү буенча)
Район оешмаларының хезмәтне саклау хезмәтләре эшенә координация һәм оештыру – методик					Апас муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе

житәкчелек итү.					
2. Хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклауны оештыру – техник тәмин итү					
Хезмәт шартлары һәм хезмәтне саклау буенча район координация советын төзү.				2025-2026 еллар	Апас муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе
Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 226 маддәсендә билгеләнгән күләмнәрдә хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклауны яхшырту чараларын тиешенчә финанс белән тәмин итүне һәм әлеге максатларга бүлеп бирелгән акчаларның нәтижәле кулланылуын тикшереп торуны гамәлгә ашыру.				Ел саен	Координацион совет
Барлык милек рәвешләрендәге оешмаларда хезмәтне саклау буенча хезмәтләрнең һәм белгечләрнең нәтижәле эшчәнлеген тәмин итү, аларның эше өчен кирәкле шартлар тудыру.				2025-2026 еллар	Координацион совет
Оешмаларда хезмәт шартларының муниципаль оешмаларда норматив таләпләргә туры килүенә планлы тикшерүләр үткәру.				2025-2026 еллар	Апас районы прокуратурасы (киләшү буенча), Башкарма комитет, ТР ЦЗН ДКУның Апас районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
Дәүләт хезмәт инспекциясе белән берлектә производство бәхетсезлек очраклары булган оешмаларны чираттан тыш				2025-2026 еллар	Дәүләт хезмәт инспекциясе (киләшү буенча), Апас районы прокуратурасы (киләшү буенча),

тикшерүүлэр уздыру.					
Хезмэт шартларына махсус бэя бирү Үткөрү, аннары хезмэткэрлөргө эш урыннарында хезмэт шартлары һәм хезмэтне саклау, сәламәтлеккә зыян китерү куркынычын гамәлгә ашыру, аларга тиешле компенсацияләр һәм индивидуаль яклау чаралары турында мәгълүмат бирү.	1379,00	1179,00	200,00	2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
Муниципаль предприятиеләрнең хезмәтне саклау инженеры техникасының кирәкле жыелмасы булган аерым эш урыны белән тәмин итү.	600,00	100,00	500,00	2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
СИЗ хезмәткәрләрен билгеләнгән тәртиптә сертификацияләнгән юдыргыч һәм зарарсызландыручы чаралар белән тәмин итү.	130,00	30,00	100,00	Ел саен	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
Имин хезмәт шартлары, инвалидлар өчен әзерләнгән эш урыннарында медик – социаль экспертизаның тиешле таләпләрен тәмин итү.				Ел саен	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
«Хезмәтне саклау шартларын яхшырту»бүлеген мәжбүри кертәп, күмәк шартнамәләр төзү.				2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча), ТР ЦЗН ДКУның Апас районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
Биналарны һәм эш урыннарын яңгың сүндергечләр һәм	150,00	50,00	100,00	2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)

аптечкалар белән тээмин итү.					
Коммуналь хужалыкның муниципаль предприятиеләрендә санитар – көнкүреш биналары (юыну, душ, гардероб) жиһазлары.	50,00		50,00	2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
Биналарга техник карау уздыру, биналарның техник торышы һәм имин эксплуатациясе өчен җаваплы кешене билгеләү, тиешле журналлар ачу.				2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
3. Санитар - гигиена һәм дөвалау - профилактик чаралар					
Хезмәткәрләргә алдан (эшкә кергәндә) һәм вакытлыча медицина тикшерүләрен вакытында үткәрүне тээмин итү һәм аларның нәтижәләре буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәрне үтәү.	30,00	20,00	10,00	2025-2026 еллар.	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
Предприятиеләрдә зарарлы хезмәт шартларында эшләүче хезмәткәрләр өчен дөвалау – профилактика чараларын гамәлгә ашыру.	10,00		10,00	2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
Предприятиеләрдә уңайсыз хезмәт шартларында эшләүче хезмәткәрләргә ел саен диспансерлаштыруны оештыру.	10,00		10,00		Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
4. Кадрларны укытуны һәм әзерләүне оештыру					
Хезмәтне саклау буенча аерым житәкчеләргә һәм	25,00		25,00	2025-2026 еллар.	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)

белгечләрне укытуны оештыру.					
Авыл хужалыгы предприятиеләре, кече эшмәкәрлек субъектлары һәм оешмалары житәкчеләрен һәм белгечләрне хезмәтне саклау буенча укыту.	35,00		35,00	2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
Эшчеләрне имин эш методларына өйрәтү.				2025-2026 еллар	Предприятиеләр житәкчеләре (киләшү буенча)
5. Хезмәтне саклауны мәгълүмати тәмин итү, пропаганда					
Апас муниципаль районы оешмаларында хезмәт шартларының торышы, производствода имгәнүләр, авырулар турында мәгълүматлар банкын төзү.				2025-2026 еллар.	Координацион совет
Хезмәт шартлары һәм хезмәтне саклау торышына, житештерүдәге бәхетсезлек очракларының һәм районда һөнәри авыруларның сәбәпләренә анализ ясау, аларны кисәтү буенча тәкъдимнәр эшләү.				2025-2026 еллар.	Координацион совет
Апас муниципаль районы буенча хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклау торышы һәм чаралары турында мәгълүмат эзерләү, нәтижәләрен матбугатта бастырып чыгару..				2025-2026 еллар.	Координацион совет
Оешмалар арасында ел саен республика смотр – конкурсына иң яхшыларны тәкъдим итеп, хезмәт шартлары һәм хезмәтне саклау буенча эшнең иң яхшы торышына территориаль смотр – конкурс үткөрү.	20,00	20,00		2025-2026 еллар.	Координацион совет
Шәһәр һәм район предприятиеләре һәм				2025-2026	Координацион совет

оешмалары житэкчеләре һәм белгечләре катнашында министрлыкларны, ведомстволарны, профсоюз оешмаларын жәлеп итеп, хезмәтне саклау буенча семинар – киңәшмәләр үткәру.				еллар.	
Хезмәт шартлары мониторингын үткәру, хезмәт шартлары буенча эш урыннарын аттестацияләү максатларында районның барлык милек рәвешләрендәге оешмалар, икътисадый эшчәнлек төрләре, районның эре һәм урта предприятиеләре буенча хезмәтне саклау буенча статистик күзәтүне тәэмин итү				2025-2026 еллар.	Дәүләт статистикасының территориаль органы (киләшү буенча)

VI. Көтелгән ахыргы нәтижәләр.

Әлеге программаны гамәлгә ашыру кадрларның һөнәри әзерлек дәрәжәсен күтәрергә һәм оешмаларда хезмәтне саклау хезмәтләре өчен уңай шартлар тудырырга мөмкинлек бирәчәк. Программа чараларын гамәлгә ашырудан социаль файда уңайсыз шартларда эшләрчә хезмәткәрләр санын киметүдә; производствода бәхетсезлек очрақларыннан зыян күргән затларны медицина һәм һөнәри реабилитацияләүдә; производствода имгәнүләр дәрәжәсен, эшкә сәләтле яшәтә халыкның үлү дәрәжәсен киметүдә; хезмәткәрләрнең социаль якланганлыгын һәм аларның хезмәт шартларыннан канәгать булуын арттыруда чагыла.

Программаның икътисадый нәтижәсе предприятиеләрдә исәбеннән алыначак:

производствода бәхетсезлек очрақлары һәм һөнәри авырулар нәтижәсендә хезмәткәрләргә китерелгән зыянны каплауга чыгымнарны киметү;

зарарлы һәм куркыныч хезмәт шартларында, авыр хезмәт шартларында эшләрчә өчен ташламалар һәм компенсацияләр бирү чыгымнарын киметү;

моңа бәйлә рәвештә производствода имгәнү яки һөнәри авыру нәтижәсендә инвалидлыкның кимүе һәм сәләмәтлек саклау өлкәсендәге чыгымнар;

эш вакыты югалтуларын киметү исәбенә хезмәт житештерүчәнлеген арттыру;
жәрәхәтләр һәм житештерү белән бәйлә авырулар аркасында төп хезмәткәрләргә авыру вакытында алмаштыручы һәм житәрлек эш тәжрибәсе һәм квалификациясе булмаган вакытлы хезмәткәрләр тарафыннан эшләрчә ватылулардан соң жиһазларны ремонтлау һәм алыштыру чыгымнарын киметү.

1